

KIILI LEHT

KIILI VALLA AJALEHT / WWW.KIILIVALD.EE

NR 11 (2402)

DETSEMBER 2018

NB! Järgmine Kiili Leht ilmub juba uuel aastal ja jõuab postkastidesse alates 31. jaanuarist. Kaastöid ja teateid ootame toimetusse hiljemalt 23. jaanuariks. Toimetus soovib kõigile vallaelanikele rahulikku jõule ja head vana aasta lõppu.

Minister Tammisti lubadus Vaelas: vald hakkab ettevõtlusest tulu saama

☉ Detsembri keskpaigas külastas ühel teispäeval valda ettevõtlus- ja infotehnoloogiainminister Rene Tammist, kes külastas koos Kiili Ettevõtjate Liiduga (KEL) Kiili vallas asuvaid ettevõtteid. Minister tuli valla ettevõtjatele külla omal algatusel.

KELi juhatuse esimehe, Install Groupi omaniku Risto Saarjärve sõnul alustati kohtumist ministriga Vaela Koostöökeskusest, kus minister ja ettevõtjaid arutasid erinevatel teemadel. Ettevõtjatel oli ministriile nii mõnigi küsimus.

“Eks uuriti digitaliseerimise kohta ja mis see endaga kaasa toob. Ministrilt taheti teada, kas kohalik omavalitsus hakkab ka kunagi ettevõtlusest kasu saama. Meie kui ettevõtjad uut maksu ei taha, aga uuriti, kas raha ümberjagamise jääd osa vallale, et saaks arendada teid ja muud taristut. Ministri lubadus oli, et kui tema pärast valimisi ametisse jääb, siis kindlasti on see üks teemadest, et kuidas raha ümberjagada nii, et ka omavalitsused saaksid kohalikust ettevõtlusest mingit tulu. Kuidas see täpselt peaks toimima, ei osanud ta veel öelda,” rääkis Saarjärv. Lisaks tundsid ettevõtjad huvi taastuenergia ja põlevikivitööstuse tuleviku kohta.

Seejärel külastas minister ettevõtet IsisMedical, kus ettevõtet ja sealseid igapäevaseid tegevusi tutvustas juhatuse liige Külli Joonson.

“Kohtumise lõpetasime Hansaplantis, kust minister tutvus Hansaplanti tegevustega ning Hansaplanti jõulumaa andis väga meeldiva emotsiooni lõpetuseks,” ütles Saarjärv. | **Marko Tooming**

Minister Tammist Vaelas Kiili ettevõtjatega kohtumas.

Foto: KEL

Foto: Allar Viivik

Lumesahk.

Talihooldus-teenus vallas

☉ Talihooldusteenust teostavad Kiili vallas:

- kohalikel maanteedel ja asulates Landhe Trade OÜ,
- kergliiklusteedel Jaaksoni Linnahooldus OÜ,
- Kiili alevi kõnniteed ja avalikud parklad – Kiili Varahalduse Sihtasutus.

Talihooldega tuleb tagada teede vastavus 14.07.2015 majandus- ja taristuministri määrusele nr 92 “Tee seisundinõuded”. Teedel, mida läbivad koolibussiliinid, tuleb tagada vastavus seisundinõudele nr 2.

Lepingu kohaselt tehakse lumetõrjet vallale kuuluvatel teedel, avalikuks kasutamiseks määratud erateedel ja nendel erateedel, mille hooldamiseks on vallavalitsusele esitatud avaldus erateel talihoolduse teostamiseks ja mis vastab Kiili vallavolikogu määrusele 17. november 2011 nr 10 “Kiili valla erateedel tasuta lumetõrje teostamise kord”.

Lumetõrjet ei teostata erateedel, kui tee omanik ei ole likvideerinud teemaalt kive, võsa ja muid segavaid objekte 1,5–2 m ulatuses tee servast, eemaldanud oksti 4 m kõrguselt, siseseidul on kinnine värav või tõkkepuu või ei ole tähistatud vajadusel tee asukohta.

Lumetõrjetööde kohta esitab töövõtja vallale GPS-väljavõtte, kus on näha masinate liikumise.

Kodanikel on võimalik teavitada probleemidest ning pöörduda küsimuste korral Kiili vallavalitsuse poole tööpäeviti 8.00–19.00 telefonil 5344 2310 ja 24h e-posti teel kadre.rumm@kiilivald.ee. Kõneae ja helistaja andmed registreeritakse.

Riigiteede talihooldeteostamise eest vastutab AS Nordecon, kelle poole saavad elanikud pöörduda telefoni teel 678 1478 või e-posti teel keila@nordecon.com.

Maanteeinfokeskuse telefon on 1510.

Riigiteed on Kiili vallas Tallinna ringtee koos selle juurde kuuluvate viaduktidega, Tallinna-Rapla-Türi mnt, Kangru tee, Kurna-Tuhala tee, Lähtse-Paekna tee, Tõdva-Nabala tee ning Sausti-Kiili tee. | **Kiili vallavalitsus**

21. detsembril kell 19.00

Kiili Rahvamajas

Jõulumuusika

Esinevad:

Kiili Kammerkoor

dirigent Tuuli Metsoja

Patika Külakoor

dirigent Sven Peterson

Üritus on tasuta

www.kiilirahvamaja.ee

facebook.com/kiilirahvamaja

Kauneid jõule ja õnnelikku uut aastat!

Kiili Vallavalitsus

Kiili Vallavolikogu

Eraisikud saavad tulumaksuvabalt vee ja kanalisatsiooniga liitumiseks toetust küsida

☉ Enam ei pea eraisikud Keskonnainvesteeringute Keskuselt (KIK) ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks või kogumismahuti paigaldamiseks toetust saades tulumaksu maksma. Äsja jõustus tulumaksuseaduse muudatus, tänu millele saavad ka juba varem toetatud isikud tulumaksu osa KIKilt tagasi.

Juba toetuse saanud isikutele kannab KIK tulumaksu osa tagasi veel 2018. aasta jooksul. Samuti tühistab KIK juba deklarieritud tulu maksu- ja tolliametis toetuse saanud isikutele, st seda toetust ei arvestata enam saadud tulu hulka. KIK ei maksa tulumaksu tagasi neile, kes volitasid vee-ettevõtjat taotlust esitama. Sellisel juhul kannab KIK tulumaksu vee-ettevõtjale, kes teeb tasaarvelduse toetust saanud isikuga.

Toetust vee ja kanalisatsiooniga liitumiseks saavad taotleda nende piirkondade elanikud, kelle majapidamine asub reoveekogumisalal, mille reostuskoormus on üle 2000 tarbija. Seda, kas elukoht asub vastaval reoveekogumisalal, saab kontrollida KIKi kodulehelt otsingumootorist. Ühe kinnistu kohta võib esitada ühe taotluse.

Toetuste summad jäävad vahemikku 1382–3792 eurot. Taotlemine käib läbi e-toetuse

keskkonna või KIKi kodulehelt leitava vormi kaudu, mida on võimalik KIKi saata nii e-posti teel (info@kik.ee) kui paberil (Narva mnt 7a, 10117, Tallinn). KIKi kodulehelt leiab ka vide juhise, mis on abiks E-toetuse keskkonna täitmisel.

KIK menetleb taotlusi nende esitamise hetkest 50 kalendripäeva ning pärast rahastusotsuse saamist on aega kuus kuud oma tööd ellu viia. Ehitustööde tegemise ajal peab toetuse saaja tagama ehitustööde juures avalikkusele nähtavas kohas teavitusplakati olemasolu. Nõuetekohane plakat tuleb välja trükkida värviliselt ja ilmastikukindlalt A3 formaadis.

Eraisikute taotlusi ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumiseks või reovee kogumismahuti paigaldamiseks on tänaseks KIKi laekunud 1001 avaldust summas 2,8 miljonit eurot. Nendest on positiivseid rahastusotsuseid saanud 833 summas 2,33 miljonit eurot. Nüüdseks on ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga toetuse abil liitunud 300 majapidamist ning toetust on välja makstud natuke enam kui 847 000 eurot. Taotlusvooru eelarve on 10 miljonit eurot ning taotlusi võetakse vastu kuni eelarve täitumiseni, kuid mitte hiljem kui 31.12.2020. | **KIK**

Õige ahjukütmise meelespea

• Kütmisel kasuta alati kuiva puitu

Küttepuid, mille niiskusesisaldus on üle 20%, ei loeta ahjus põletamiseks piisavalt kuivaks. Küttepuid kuivavad sõltuvalt puuliigist vähemalt aasta. Niisked puud ei sütti ahjus korralikult ning süttimisfaas venib märksa pikemaks – see omakorda suurendab märgatavalt vingugaasi ja peenosakeste arvukust õhus.

Eesti Keskkonnauuringute Keskuse ahjulaboris on katsetega tõestatud, et märga halupuitu kuiva asemel kasutades on peenosakeste heitkogused üle 2–3 korra kõrgemad. Otseselt vähki tekitavate ühendite osas on heitkoguste erinevused niisket puitu kasutades veelgi suuremad, olles kohati isegi kuni kümme korda kõrgemad.

• Vaata, et tulele oleks tagatud piisav õhu juurdepääs

Tuld süüdates hoiu ahjuuks avatud ning ava kõik õhu juurdevoolu klapid. Hapnik mõjutab otseselt kütuse põlemisprotsessi ning selle kaudu ka tekkivaid saasteaineid ja nende heitkoguste suurust. Sellest, kuidas õhk tulele juurde pääseb, võivad tulemused optimaalse ja mitteoptimaalse töörežiimi vahel erineda kordades.

• Süüta tuli pealtpoolt

Nii ei jahuta pealmised haalud leeki maha ega kulu lisaeenergiat puidu soojendamiseks ja kuivatamiseks. Kui tuli liigub ülalt alla, saab põlemisprotsess alata stabiilsemalt. Ka on tekkivate saasteainete heitkogused oluliselt madalamad ja kütmisest saadav kasutegur suurem.

• Prügi koht ei ole ahjus

Prügi põletamisega sead ohtu nii iseenda kui ka oma lähedaste tervise. Olenevalt põletatavast jäätmematerjalist, võib vähki tekitavaid ühendeid tekkida sadu ja isegi tuhandeid korral rohkem kui puhast puitu põletades.

• Lase kütteseadmeid regulaarselt hooldada

Vähemalt kord aastas lase korstnapühkijal puhastada korsten ja küttekolded. Ahju ja selle lõõristiku korrashoid tagab piisava tõmbe, mis mõjutab otseselt põlemisprotsessi. Kui kütmise ajal tuleb korstnast valget suitsu, on kütmisega kõik korras.

• Korstna või kolde puhastamisel ära kasuta keemilisi vahendeid

Metallsoolasid sisaldavate keemiliste vahendite põlemisel tekivad dioksiinid, mis on vähki tekitavad ühendid. | **Agnes Aaslaid**, keskkonnaministeerium

Vägivallatsejad ja vargad on jätkuvalt luubi all

☉ 2018. aasta on lõppemas ja nii nagu kõigis valdkondades, on ka õiguskaitsejatel aeg vaadata tagasi möödunud aastale ja anda hinnang tehtud tööle meie ühiskonna turvalisemaks muutmisel.

Selleks et kogukondlik töö Lääne-Harjumaa piirkonnas (sinna kuulub ka Kiili vald) turvalisuse tagamiseks oleks võimalikult tõhus ja eesmärgipärane, leppisime aasta hakul kokku kogukondlikud prioriteedid, mis on 2018. aastal prokuratuuri ja politsei süvendatud tähelepanu all ning millega tegelemisele rakendatakse rohkem ressursi. See ei tähenda, et prioriteetsete kuritegude hulka mittekuluvate kriminaalasjadega ei tegelda. Küll aga on mõistetav, et meie inimeste turvalisust enim häirivate kuritegude menetlemisse tuleb panustada rohkem aega, kasutada ära kõik võimalused ja vahendid, et meie kogukonnaliikmete turvatunnet vähendavad valukohad likvideerida või vähemalt minimeerida.

Sel aastal oli Lääne-Harju piirkonnas seatud prioriteediks juhurünnete ning relvadega seotud kuritegude vähendamine ning püsivalt vargusi toimepaneivate isikute tegevuse pärssimine ja varastatud esemete turustamiskanalite kahandamine.

Võin kinnitada, et Lääne-Harju politsei koostöös kogukondlike prokuröridega on lõppeval aastal teinud tõhusaid jõupingutusi seatud eesmärkide täitmisel. Kohtueelne menetlus prioriteetsetes kriminaalasjades on olnud kiire ning meie turvalisust ohustavatele inimestele on antud selge signaal – kaaskodanike tervis ja isiklik vara peavad olema kaitsitud ja puutumatud ning need, kes seda ei mõista, võivad halvimal juhul sellele arusaamisele jõudmiseks mõne aja jooksul vanglas selle üle tõsiselt järele mõelda.

Näited juhtumitest

Siinkohal mõned näited kohtuotsuseni jõudnud prioriteetsetest kriminaalasjadest.

Sel aastal mõisteti Harju maakohtu poolt süüdi 1998. aastal sündinud noormees, kes Õismäe teel asuva maja juures koos kaaslasega peksis rusikatega näo ja keha piirkonda oma eakaaslast. Peksmise tulemusel tekitati kannatanule lisaks kergematele tervisekahjustustele ka pikemat raviaega vajanud vigastus – sarnaluu ja ülalõualuu murd. Mõtlemtatu, ilmselt hetkeemotsioonidest tingitud tegu tõi noorele, varem kriminaalkorras karistamata mehele kaa-

Fotod: Põhja prefektuur

Varastatud ja edasmüüdnud tööriistad.

sa tema elu veel pikka aega negatiivselt mõjutava tulemuse – ta sai kriminaalkorras karistada. Järgnev poolteist aastat katse aega on tema jaoks aeg, mille jooksul uue kuriteo toimepanemine võib tema jaoks lõppeda ühiskonnast isoleerimisega.

Loomulikult mõistis kohus temalt välja ka 750 eurot sundraha ning menetluskulud. Väheselst – tema karistusandmed kantakse karistusregistrisse ning need kustutatakse sealt alles kahe aasta möödumisel alates katseaja lõppemisest.

Kindlasti ei saa hoolsuskohustust täidetuks pidada pelgalt küsimusega: “Ega see ese varastatud pole?”

Kehtiv karistus seab noorele mehele mitmeid piiranguid kasvõi näiteks elukutse valikul ja töökoha leidmisel. Osa asutusi on seaduse järgi kohustatud kontrollima tööle kandideeriva inimese tausta, kuid päringu karistusandmete kohta võivad töölepingi koostajad teha kõik tööandjad. Sagedasti tahavad andmeid inimese õiguskuleku kohta ka välisriigi tööandjad.

Eelkirjeldatu on ehe näide sellest, kuidas üks mõtlemtatu tegu võib kaasa tuua elu mõjutavaid negatiivseid tagajärgi. Selle kõige taustal ei saa muidugi unustada kannatanut, kelle igapäevane elu oli peksmise tulemusena pikaks ajaks häiritud, lisaks füüsilistele kannatustele jättis ootamatu rünne kindlasti sügava jälje tema turvatun-

dele.

2018. aastal mõisteti kohtu poolt süüdi mees, kes Akadeemia tee ühiselamus ähvardas noaga mustanahalist tudengit, kellel oli alust karta oma elu ja tervise pärast, kuna ähvardamise ajal hoidis mees käes löögi- valmis nuga, mille ta suunas teeraga kannatanu suunas. Enne teo toimepanemist oli mees tarvitanud alkoholi. Toimepandud tegu tõi kaasa tingimisi vangistuse, lisaks rahalised kulutused, kuna mees peab maksma riigile sundraha 750 eurot ja menetluskulud.

Selle teo puhul mängis olulist rolli kindlasti alkohol, mis mehe enesevalitsusele pärssivalt mõjus ning talle tagantjärele tarkusena kahetsusväärset karmi tulemuse tõi. Kahjuks on tarbitud alkohol põhjuseks paljudele vägivallakuritegudele, mille vastu võitlemiseks meie politseil ressursi leida tuleb.

Selle aasta märtsis mõisteti Harju maakohtu poolt süüdi mees, kes seitsmel korral ostis erinevatelt isikutele tööriistu, mis, nagu selgus, olid eelnevalt sõidukitest ja soojakutest varastatud. Kuigi mees ise ei suutnud mõista, mida ta oli valesti teinud, otsustas kohus, et ta pidi vähemalt möönma, et esemed võivad olla varastatud ja mõistis talle karistuseks tingimisi vangistuse. Tuvastasime ka tööriistad varastanud isikud, ka nemad on tänaseks kohtu poolt süüdi mõistatud. Varastatud tööriistu ostnud mehe näol on tegemist isikuga, kes igapäevaselt tegelebki erinevate tööriistade ostu-müügiga. Kahetsusväärset ei ilmutanud ta aga

tööriistu ostes piisavat huvi selle vastu, kust müüja on tööriistad saanud, miks on nende riistade müügihind turuhinnaga võrreldes oluliselt madalam, samuti ei tundnud ta huvi tööriistade ostudokumentide olemasolu vastu. Nii osutuski ta kergeks saagiks varaste jaoks, kellel õnnestus oma saak probleemideta realiseerida ja sel moel oma kuritegude tulemusena tulu saada.

Kontrolli müüjat

Eelnimetatud juhtum on õpetlik kõigi nende jaoks, kes turvalistele poeostudele eelistavad odavamalt oste sooritada müügikuulutuste vahendusel. Loomulikult ei võeta vastutusele iga isikut, kes ostu on sooritanud, soetades kauba kas ajalehes või internetis tooteid müügiks pakunud isikult ning hiljem selgub, et ese on eelnevalt varastatud või muul viisil omaniku tahte vastaselt tema valdusest väljunud. Küll aga on mõistlik sellisel moel oste tehes ilmutada piisavalt hoolsust, tegemaks kindlaks, et ostetav kaup pole müüja või kellegi teise poolt varastatud.

Kindlasti ei saa hoolsuskohustust täidetuks pidada pelgalt küsimusega: “Ega see ese varastatud pole?” Ostja peaks küsima ostetava eseme ostudokumente, võimalusel kontrollima müüja tausta, tuvastama, kas ostetaval tootel pole püütud eemaldada selle identifitseerimist võimaldavaid tunnuseid, hindama, kas müüja välimus ja olek on kooskõlas tema poolt pakutava kauba väärtusega. On ilmne, et kui müüja on ilmsete narkojoobe tunnustega ning pakub müügiks hinnalist jalgratast, peaks iga inimese jaoks süttima ohulambike ning ostu asemel peaks pigem ühendust võtma politseiga. Olles väljaspool turvalist ostukeskkonda kaupu soetades hooletu, võib tulemuseks olla ilmajäämine nii ostu sooritamisele kulunud rahast kui ka soetatud kaubast.

Need on vaid üksikud näited Lääne-Harju kogukonnapolitsei ja -prokuröride ühise töö tulemustest püstitatud eesmärkide saavutamisel. Töö aga jätkub, vahi alla on võetud mitmed isikud, kes panid süstemaatiliselt vargusi toime kauplustes, asutustes ja autodest ning keda kohtumõistmine alles ees ootab. 2019. aasta alguses seame eelmise aasta kuritegevuse trendide põhjal uued prioriteedid selle nimel, et Lääne-Harju piirkond oleks meie kogukonnaliikmetele elamiseks parem ja turvalisem koht. | **Eve Soostar**, kogukonnaprokurör

Taavi Aas: “Tahtsime Kiili ühendada Tallinnaga!”

☉ Kümme aastat tagasi tegi toonane Edgar Savisaare juhitud Tallinna linnavalitsus kõigile Harjumaa lähiumbruse omavalitsustele ettepaneku ühineda linnaga, moodustada üks suur omavalitsus, kus kuldse ringi vallad oleksid Tallinna linnaosad. Kõik omavalitsused keeldusid.

Maardu toonane linnapea Georgi Böstrov saatis Savisaarele kirja, et Maardu ühineks küll, aga tema (Böstrov) on juba liiga vana, et hakata Tallinna juhtima.

Kas tänane linnavalitsus Taavi Aasa juhtimisel on veel mõne omavalitsusega ühinemist kaalunud?

Taavi Aas: Teema oli linnavalitsuses taas üleval enne haldusreformi, kaalusime siis, kellele ühinemissettepanek teha. Üldiselt on Tallinna lähiumbruse vallad piisavalt suured ja tugevad, et saavad iseseisvalt hästi hakkama. Aga et Kiili vallal ei olnud nõutavat 5000 elanikku sel hetkel registris, siis kaalusime tõsiselt teha ühinemissettepanek Kiilile.

Kiili vallavalitsuse vastus oli ühene: pingutame mis suudame, et see 5000 elanikku täis saada ja iseseisvana jätkata. Aga

Taavi Aas.

plaan B oli meil olemas – kui Kiili poleks nõuet täitnud, oleks ta täna tõenäoliselt Tallinna linnaosa. Kuigi saime juba siis aru, et see on pigem teoreetiline variant.

Kuidas näete täna koostööd lähiumbruse omavalitsustega?

Ei arva, et lähitulevikus tuleks jälle haldusreform ja valdade seatakse ette mingid numbrid ja sunnitakse suurlinnaga ühinema.

Tallinn ja lähiumbruse vallad on oma tegevustelt nii läbipõi-

munud, et mina näeksin pigem sellist koostööd, nagu see on Suur-Helsingis. Ühine peaks olema meil transpordisüsteem, ühise plaani järgi ehitame juba kergliiklusteid, ühiselt peaksime välja ehitama Tallinna väikese ringtee. See toob tulu nii valdadele kui linnale. Plaan on koostöös, mitte ühinemises. Ühinemissettepanekut tänane Tallinna linnavalitsus kellelegi teha ei kavatse.

Täispikka intervjuud Tallinna linnapea Taavi Aasaga loe 21. detsembri Harju Elust.

Foto: Ülo Russak

Kiili Leht palus Taavi Aasa öeldut kommenteerida vallavanem Aimur Liival.

Aimur Liiva: Täna Tallinna linnapead Kiili vallale osutatud tähelepanu eest. Jutt sellest, et Tallinn ja selle lähiumbruse vallad omavad väga tihedaid sidemeid, vastab kahtlemata tõele – Kiili valla elanikest 2/3 käib Tallinnas tööl, umbes 15% õpilastest koolis ja 10% lastest lasteaias. Ja loomulikult on see mingis osas ka vastupidi.

Täna on Kiili vallas üle 5400 elaniku ja rahvaarv kasvab. Kui toona Tallinn sellise provokatiivse ühinemismõtte välja käis (ametlikku ettepanekut ei ole tegelikult küll kunagi esitatud), siis sai linnapealt ka ühel konverentsil avalikult küsitud, et mis põhjusel Tallinn Kiilit endale soovib.

Vastus oli ühtviisi nii selge kui ammendav – teil on head maksumaksjad.

Kiili vallavolikogus oli pärast seda teema põgusalt kõneks ning saadikute enamuse otsusel küsimusega edasi ei tegeldud.

Siia jõuluaega ja -lehte sobib hästi ka üks luuletus, mis räägib Tallinnast ja tallinlaseks olemisest ja mille autoriks on noor poeet Kaarel B. Väljamäe:

ma elan tallinnas
ma armastan seda linna
kuid ei tea mida see õieti tähendab
mida tähendab armastada linna kes
oleks veel närvilisem kui meri teda
ustavalt maha ei rahustaks

armastada tallinnas on armastada iseennast
kanda kapaga kohilat kaasas
nagu teised kannavad tartut pärnut
või saaremaad
isegi narvat võib-olla
kui isegi teda siis juba ka
berliini brüsselit
vaesekesed...

kanda niimoodi raske südame
ja suure rõõmuga
ikkagi ju eestlased
raske rõõmu ja suure südamega
tegelased
nii me siin käime
käime siin tööl
aga mitte eriti kodus

see ongi tallinn
tallinn on teised
nad kingivad talle oma aja
vere ja varemed
see kõik käib üsna valutult
siin on paljudel kiire elu juures aega
teiste akende taga norida
ja iseend pisut liiga tõsiselt võtta
elu on hea
sõda ei ole
rahatut on normi piires
vabadus nii kindel kui sellises sopis võimalik

on võimalik istuda mõnel rändrahnul
ja elada nagu soomes
võimalik viriseda suures poes
et valikut ei ole
ja helsinki ise on lahti
kui seal kuulda vene keelt
on kodune tunne

nagu tihaste tervitus kes tulevad
jultunult tuttavalt armsaks saanult
akna taha
tihaste tuttav tervitus ütleb et kõik
ei ole veel pekkis...
tallinnas on väga mugav
end armastada ja hellitada

nii kaua kuni hakkab lausa hale
ja kehvematel päevadel lubab enesehaletsus mitte mõelda
kõigile neile koplis pelgulinna lasnamäel ja mujal
kel pole nii hästi läinud
kui tihastel
neil pole siin isegi kohilat kaasas

enesehaletsus lubab mitte mõelda selgelt
kõigile kes on end müünud
ja veel müüvad
kõigile maailma linnadele

enesehaletsus tallinnas
lubab mitte märgata et vahel
on siin isegi liiga palju raha
et endale kasvõi kõige lihtsamat mõistust lubada
aga niimoodi ainult kehvematel päevadel

parematel päevadel on kõik ikka veel võimalik
tuleb lihtsalt panna hetkeks kohvi kõrvale
ja võtta aega et istuda rändrahnul
tuleb panna hetkeks rahakõne kõrvale
ja oodata kuni jääaeg läheb mööda
tuleb mõelda vanades klišeedes ega tohi neid häbeneda
ja mis veel raskem
tuleb vaadata silma

ja nii tuleb välja mõelda kuidas õpime selles linnas
päriselt uskuma
paremini lootma
õigesti armastama

kus on need kes kannavad kaasas tallinnas
kes on need kes kannatavad kaasa tallinnas
ja on see haigus või headus
tuleb hetkeks panna kõik kõrvale...

Kaarel B. Väljamäe

☉ PALJU ÕNNE

SÜNNIPÄEVAD JAANUARIS

93	Albert Pantelejev	22.01
92	Genevive-Sylvia Feldhoff	23.01
90	Meta Pärnaste	09.01
88	Uno Tae	05.01
88	Helvi Lents	18.01
84	Ülle Mannov	15.01
83	Lilja Kildjer	02.01
82	Ann Rosita Cecilia Englund	05.04
77	Maie Kütt	28.01
76	Ivo Pärn	11.01
76	Silvi Vau	13.01
76	Jüri Saluste	18.01
75	Rein Pirson	15.01
75	Tõnis Pruuli	17.01
75	Juri Timtšenko	17.01

75	Linda-Helle Klooster	30.01
70	Ülo Voolar	03.01
70	Ennu Korjus	09.01
70	Miila Toks	14.01
65	Väino Anni	01.01
65	Valeri Bernikovitš	05.01
65	Elle Sulg	05.01
65	Helju Žitkova	10.01
65	Koit Põld	25.01

MEIE VALDA SÜNDISID

16. november Herta Marie Täks ja Marta Helene Täks palju õnne, Viire ja Ermo Täks!

30. november Lenna Sadam, palju õnne, Pille ja Ardi Sadam!

Kuidas samm-sammult paroolikaardist loobuda?

☉ Jäänud on veidi üle kuu ja paroolikaardid ongi kadunud – alates 1. veebruarist ei saa paroolikaardiga enam internetipangas teha ühtki makset. Ometi on jätkuvalt kümneid tuhandeid inimesi, kes pole veel uut lahendust kasutusele võtnud.

Üleeuroopalise seadusemuudatus piirab paroolikaardi kasutust ja oma isiku tuvastamiseks tuleks kasutusele võtta alternatiivne lahendus. Muretsemiseks pole aga ühtki põhjust, sest paroolikaardil on mitu head alternatiivi – Smart-ID, Mobiil-ID, ID-kaart või PIN-kalkulaator.

Esimene samm uue lahenduse leidmisel oleks võimalike paroolikaartide alternatiivide plusside-miinuste kaalumine. Teeme selle valiku puust ja purnaseks, et saaksite endale kõige sobivama variandi välja valida:

arenevas digimaailmas ennast veel väga koduselt ei tunne. Rakenduse aktiveerimine on lihtne, tuleb vaid järgida rakenduse juhiseid. Kui Teil ei õnnestu mingil põhjusel Smart-ID registreerimist siiski lõpuni viia, julgustame paluma lähedaste abi, kes kindlasti hea meelega aitavad. Smart-ID-d saab vormistada ka pangakontoris. Kaasa tuleb võtta ID-kaart ning veenduge, et selle paroolid on Teil meeles.

Mobiil-ID sobib nii nupu- kui ka nutitelefoniga omanikele. Mobiil-ID-d saab vormistada oma mobiilioperaatori juures. Üldjuhul on see tasuline (maksab umbes euro kuus), kuid mõnel operaatoril võib pakett juba Mobiil-ID teenust sisaldada ning sellisel juhul selle eest eraldi maksta ei pea.

Lõplik valik

Ja nüüd tulekski langetada lõplik valik – kui soovid võtta kasutusele ID-kaardi, siis vajad ID-kaardilugejat ja võiksid minna pangakontorisse või hästi varustatud tehnikapoodi, kus selle mugavalt soetada saad. Kui soovid minna edasi PIN-kalkulaatoriga, siis selle saab osta ka pangaesindusest.

Smart-ID saab iseseisvalt oma nutiseadmesse alla laadida, kui aga selle kasutamiseiga peaks tekkima raskuseid, siis soovitame taaskord pöörduda lähimasse pangaesindusse. Mobiil-ID kasutusele võtuks tuleks aga pöörduda oma mobiilioperaatori poole.

Oluline on see, et igaüks leiaks vastavalt enda vajadustele sobiva alternatiivi paroolikaardile. Rohkem infot autentimisvahendite kohta leiате lehelt www.swedbank.ee/autentimine. Samuti nõustamiskeskuse numbril 631 0310. | **Ede Raagmets**, Swedbanki klienditeenuste divisjoni juht

Kiili vanamuusikaansambel kutsub sünnipäevale

Meil on rõõm teatada, et oleme Kiili vanamuusikaansambliga tegutsenud juba 15 aastat ja andnud kaugelt üle 400 kontserdi. Tähistame seda verstaposti pidulike Pühademuusika kontsertidega, millest igaüks on veidi eriline.

21. detsembril toimub kell 18.00 Anija mõisas ödus Pühademuusika õhtu koos eelneva kohvikuga. Keskaja ja renessansi muusikat esitavad Tõnis Kaumann ja Kiili vanamuusikaansambel. Pääsmed 10 eurot ja 5 eurot. Broneerimine: anijamois@gmail.com, tel 5553 0038.

28. detsembril toimub kell 18.00 Niguliste kirikus pidulik Pühademuusika koos solistidega Kädy Plaas-Kala (sopran) ja Marten Meibaum (bass), lisaks ansambel NB! Sisepääs muuseumi piletiga 6 eurot ja 5 eurot. Juba üksnes imeilus Nigu-

liste kuusk väärib tulemist, rääkimata Rode altaris ja kõigest muust, mida kirikus näha-kuulda! Broneerida pole vaja, sest nii suurde kirikusse ikka mahub.

4. jaanuaril toimub kell 18.00 Kumna mõisas sünnipäeva Pühademuusika – Kädy Plaas, Tõnis Kaumann, Marten Meibaum, ansambel NB ja mitmed meiega varem koostööd teinud muusikud. Üllatusterohke kontsert ja imeilus mõis! Sisepääs 10 eurot ja 5 eurot. Kindlatel huvilistel on soovitatav pääsmed ette broneerida heili.meibaum@gmail.com.

5. jaanuaril on veel kaks kontserti Soomes, aga see jääb vist natuke kaugeks.

Lisainfot leiab meie Facebooki lehelt www.facebook.com/early.music.kiili.

Kohtumiseni kontsertidel! Kaunist jõuluaega soovib | **Kiili vanamuusikaansambel**

Fotod: kuidas vallas jõuludeks

JÕULULAAT KANGRUS

Kangru lasteaia toimunud jõululaadal olid kohal laadakauplajad ja jõuluvana Juhan, esinesid ukulele lapsed Evelin Ilvese juhendamisel ning A-moll. Toimus laadaloos. Laada avasid Kasteheinad rühma lapsed jõululauludega. Laada toimimist juhtis Triin Tallinn.

TANTSUGA TALVESSE

9. detsembril toimus Kiili rahvamajas iga-aastane talvine tantsuüritus "Tantsuga talvesse". Rahva ette astusid Kiilitar, Kiili Keerulised, Kiili Ago ja Memmed, Kiili Kirjud, Kiili gümnaasiumi algklasside rühm ja Leigarite 6.–8. klassi rühm.

KIILI VALLA NOORTE JA VANADE PENSIONÄRIDE JÕULUPIDU

Nädal aega hiljem, 16. detsembril, tulid rahvamajja valla eakaimad, kellele esinesid Henry Laks ja Kiili Kunstide Kooli õpilased. Üllatuseks astusid üles ka vallavanem Aimir Liiva ja Saku abivallavanem ning Jüri kirikuõpetaja Tanel Ots.

Fotod Kiili lasteaia Kangru maja, Reigo Salu.

28. detsembril 18.00 Niguliste kirikus

keskaja ja renessansi
Pühademuusika

Kädy Plaas-Kala (sopran), Marten Meibaum (bass),
ansambel NB! ja
Kiili vanamuusikaansambel Heili Meibaumi juhendamisel

Sisepääs muuseumi piletiga
Saadaval soodushinnaga CD plaadid

4. jaanuaril 18.00 Kumna mõisas

keskaja ja renessansi
Pühademuusika

Kädy Plaas-Kala (sopran), Tõnis Kaumann (bariton),
Marten Meibaum (bass), ansambel NB! ja
Kiili vanamuusikaansambel Heili Meibaumi juhendamisel

Tähistame ansambli 15. sünnipäeva!

Sisepääs 10 eurot, soodushind 5 eurot
Saadaval soodushinnaga CD plaadid

www.intranordic.com/kiili
<https://www.facebook.com/early.music.kiili/>

valmistutakse

Rajaleidja lõpetab karjäärinõustamise, jätkab õppenõustamisega

1. jaanuarist 2019 ei paku Innove Rajaleidja enam karjääriteenuseid, aga jätkab õppenõustamisteenuste arendamise ja osutamise. Keskusi ootavad töö hõlbustamiseks ja teenuse edasi arendamiseks ees mõningad muudatused.

Innove Rajaleidja on noortele suunatud karjääriteenuseid edukalt arendanud aastaid ning nüüd antakse teatpulk edasi Eesti Töötukassale, et teenuse arendus ja osutamine riigi seiskohast optimeerida. Sellega seoses muutub Innove Rajaleidja töötavate spetsialistide arv, juhtimisstruktuur ning mõnel juhul tööruumid ja nõustamisele registreerumise võimalused.

Rajaleidja keskustes jätkavad tööd õppenõustajad – logopeed, eripedagoog, sotsiaalpedagoog ja psühholoog – kellelt saab aastalt abi ligi 8500 last. Aastas nõustatakse haridusliku erivajadusega lapse toimetuleku toetamiseks ligi 17 000 täiskasvanut ning statistika näitab, et teenuse järele on aina kasvav vajadus.

Samuti kannavad keskused koolivälise nõustamismeeskondade rolli. Meeskonnad annavad õpi-, käitumis- ja suhtlusraskuste korral soovitusi õpetöö, -metoodika, -kava ja -keskonna valikul. Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi antakse aastas keskmiselt läbi 3500, kuid ka nende järele on vajadus kasvanud. Sel aastal on võrgustikuüleselt perioodil jaanuar kuni oktoober antud juba 3421 soovitusi, võrgustiku suurima, Põhja-Eesti Rajaleidja keskuse poolt 1498.

Teenused jäävad

Karjäärireformi tulemil muutub Rajaleidja võrgustikus töötavate spetsialistide arv ja koos töötajaskonna vähenemisega vaadati üle ka vajadus seni kasutusel olnud tööruumide järele. 1. jaanuarist on enamus Rajaleidja keskusi küll samadel aadressidel, kuid Tallinnas asuvat keskust ootab ees kolimine 2019. aasta suvel. Senine Põhja-Eesti Rajaleidja keskus kolib siis kesklinnast Maakri tänavalt Ülemiste Citysse, kuhu klientidel on parem juurdepääs nii isikliku sõiduauto kui ühistranspordiga.

Samuti koondatakse keskused ühiste juhtimispiirkondade alla ning Innove Rajaleidja piirkonna juhtidena jätkavad kuus käesoleval hetkelgi ametis olevat juhti. Tallinnas asuva Innove Rajaleidja Harjumaa juhina jätkab Urve Sellenberg.

Tugispetsialistide puudusest, aga ka järjest suurenevast teenusvajadusest on Eestis palju räägitud. Tööjõu puuduses ei ole ka tugispetsialiste kiiresti lisanud, kuna eriala omandatakse aastaid ja keelebarjääri tõttu ei saa ka välisriikidest tugispetsialiste üle tuua nagu mõnes teises valdkonnas. Seega tuleb

Foto: SA Innove

Noorte grupitegevus Rajaleidja keskuses. Uuest aastast saavad koolinoored karjääriteenuseid Eesti Töötukassast.

olemasolevate spetsialistide kompetentsi võimalikult otstarbekalt rakendada ja seda ka piirkondlikud koostöökeskused teevad. Vajadusel on spetsialistidel võimalik teenust minna osutama naabermaakonda.

Oluline on ära märkida ka see, et kliendi valikuvõimalused Rajaleidjasse pöördumiseks ei ole kuidagi piiratud. Lapsevanem võib otsustada, millisesse keskusesse ta soovib minna, kuna vahel võib lähtuvalt logistikast, elukohast ja -korraldusest osutada mõistlikuks hoopis naabermaakonna keskusesse suundumine.

Innove Rajaleidja keskused panevad südamele, et kui täiskasvanu kahtlustab lapsel mõnda hariduslikku probleemi, tuleb reageerida kohe, et mure ei jõuaks süveneda. Küll aga tuleb arvestada, et ka nõustamisele saamiseks on vaja tegutseda ettevaatavalt, sest nt kevadest mitmekordistub Rajaleidja õppenõustajate koormus ning ootajad spetsialistiga kohtumiseks on mitmeid nädalaid. Mida varem pöörduda, seda kiiremini saab laps haridussoovitusi ning kiirema abi.

Videosilla vahendusel

Lisaks tööle haridusasutustes ja keskustes kohapeal, liigub Innove Rajaleidja ka e-teenuste arendamise kursil. "Kahtlemata on ka e-teenused oluline võimalus olemasolevate tugispetsialistide kogemuste ja pädevuste otstarbekamaks rakendamiseks. Tugiteenused peavad samuti tehnoloogia arengutega sammu pidama ja soovijaile ning vajajaile olema kättesaadavad virtuaalsetes kanalites," sõnab Innove hariduse tugiteenuste agentuuri juht Nele Labi.

Näiteks on juba käimas esimesed katsetused videopõhise nõustamisteenuse pakkumiseks – esialgu logopeediliseks nõustamiseks, aga tulevikus võimalusel ka psühholoogiga vestlemiseks. "Lapsega tegeleb ikka professionaalne ja kogenud spetsialist, ent tavapärase ühes toas viibimise asemel võib laps olla näiteks Ruhnul, logopeed Rakveres ja neid ühendab videopilt," selgitab Labi, kuidas videoteenused hoiaksid kokku ka kliendi aega, sest ta ei peaks nõustamiseks ilmtingimata keskusesse kohapeale tulema.

Kiili motosportlaste hooajast

⊙ Kiili gümnaasiumi õpilane Martin Michelis (15) tuli Redmoto klubi ridades Eesti meistris motokrossis klassis 85cc. Lisaks Eesti meistrivõistluste etapidele sõitis Martin edukalt Euroopa meistrivõistluste etapidel Lätis, kus saavutas 5. kohta, ja Poolas, kus tihedas konkurentsis kuulus talle samuti 5. koht.

Edukad sõidud tagasid Martinile jõudmise Euroopa meistrivõistluste finaali Tšehhis Loketis, mis toimus koos motokrossi maailmameistrivõistluste etapiga.

Järgmisel hooajal võistleb Martin 125cc masinaklassis.

Häid starte tegi hooaja jooksul Tallinna Ehituskoolis õppiv Kiili neuu Teele Raja (17), kes võistleb Motoextreme ridades. Eesti karikavõistluste naiste arvestuses kuulus Teelele esikoht!

Kiili gümnaasiumi 10. klassi õpilane Jüri Saluste (16) saavutas Eesti noorte karikavõistluste kokkuvõttes 2. koha 125cc tsiklite arvestuses.

Mart Saluste (13), kes õpib Kiili gümnaasiumi 7. klassis ja võistleb Redmoto ridades, saavutas noortele suunatud Äksi CUP võistlussarjas esikoha klassis SemiMX 88.

Kõik nimetatud krossisõitjad on tuule tiibadesse saanud Kiilimoto tehnikaringist, kus noorte motokrossi treeningud jätkusid ka sel hooajal.

Kiilimoto treeningud toimusid Lokuti krossirajal. 2018 osales treeningutel 19 noort.

Treeneri Jaan Saluste sõnul on tore näha, kuidas Kiilimotost alustanud noored on heade sportlike tulemusteni jõudnud.

Teele Raja (pildil paremal).

Näiteks võitis Teele Raja Eesti karikavõistlustel naiste arvestuses esikoha, Martin Michelis on 2018 85cc Eesti meister, Gregor Kuusk (Redmoto) 2018 65cc Eesti meistrivõistluste 2. kohal ja jääraja karikavõistlustel esikohal.

Samuti oli ka eraldi EHKK (Eesti Hobikrossiklubi) sarja hooaja lõpetamine, kus Teele saavutas samuti 1. koha. Nende tiitliteliga saavutas ta oma 2018 aastased eesmärgid. Üksi poleks ta suutnud midagi sellist saavutada, seega sooviks Teele väga tänada oma toetajaid Toomas Väljataga, Mart Möttus, Heiki Sola, Tume-Agri Oy, Volli Siida, Andrei Dubov, Andkat OÜ, Meelis Leppik, Tehnoturg-t, Heiki Lootus, Scanmaster, Evelin Kuhi, Evelini massaažituba, Kallos Cosmetics Eesti, Vans. Oma treenerit Andres Krestinovit, fänne ja kindlasti ka oma issit. |

Jaan Saluste

Martin Michelis võistlemas Loketis.

Fotod: erakogu

Jüri Saluste ja Martin Michelis Eesti Mootorrattaspordi Föderatsiooni pidulikul hooaja lõpetamisel.

⊙ SPORDIÜUDISED

Kergejõustik

⊙ TV 10 Olümpiastarti Harjumaal 1. etapp Tallinnas Lasnamäe kergejõustikuhallis: TV 60 m jooks – 1. koht Marie Randala 8,14, 4. koht Miia Kaare 8,52; TV kaugushüpe – 3. koht Miia Kaare 4,72, 6. koht Marie Randala 4,49; TV kuulitõuge (2 kg) – 1. koht Miia Kaare 11,90, 2. koht Marie Randala 11,56; PN 60 m jooks – 26. koht Romet Ridalaan 9,58; PV 60 m jooks – 12. koht Robert Kompus 8,70; PV kaugushüpe – 18. koht Robert Kompus 4,28; PV teivashüpe – 1. koht Robert Kompus 2,90.

TV 10 Olümpiastarti 48. hooaja 1. etapp Võru Spordikeskuses: PV teivashüpe – 8. koht Robert Kompus 2,81; TV 60 m jooks – 1. koht Marie Randala 8,19, 9. koht Miia Kaare 8,56; TV kuulitõuge (2 kg) – 6. koht Miia Kaare 12,16, 8. koht Marie Randala 11,09.

Kabe

⊙ Aastalõpu turniir 2018/Enn Rüütsalu mälestusturniir 2018 – 12. etapp Tallinna Malemajas 64 ruudu kabe – 34. koht Emi-

lia Kello, 35. koht Nona Nano.

Lauatennis

⊙ Haiba seeriavõistlus 3. etapp – veteranid 3. koht Eduard Virkunen.

Rahvapinki 5. etapp – klass 400 – 4. koht Toivo Tuisk; klass 200 – 2. koht Ivar Leontjev, 24. koht Oleg Ratijev.

Harri Saare mälestusturniir – 29. koht Indrek Perv, 32. koht Ivar Leontjev, 33. koht Eduard Virkunen.

Korvpall

⊙ Tallinna Kossuliiga B-divisjoni B-alagrupis pidas Kiili SK kaks mängu jutti kodusaalis. Kahjuks koduseinad ei aidanud, esmalt tuli kaotus vastu võtta meeskonnalt Föönix 57:69 (Jānek Zhurba 15 p, Priit Allikas 10 p). Vastasmeeskonna poolt skoorisid tuntud jalgpallurid – Tarmo Neemelo 15 p ja Ingemar Teever 11 p.

Teises mängus tuli kaotus meeskonnalt Hausers/UCRent 60:83 (Kaarel Loo 16 p, Allen Talviste 14 p, Mikk Rannik, Hendrik Väljataga 11 p). Seega

praegune seis 0 võitu, 7 kaotust. Kuid pole hullu, ärge pead norgu laske, tuleb lihtsalt jõuluvalnal paluda, et tooks kotiga järgmiseks aastaks mõne võidu ka.

Võrkpall

⊙ Eesti meistrivõistlustel 1. liiga põhiturniiril lõpetas TalTech/Kiili meeskond selle aasta turniiritabelis 4. kohaga. Viimasest viiest mängust on võidetud viis mängu. Pole paha! Väätša spordihallis võideti kohalikkude IM-sport/Järvamaa meeskonda 3:0 (25:15, 25:22, 26:24), seejärel kodusaalis Kiilis võideti 3:1 Saaremaa meeskonda (25:15, 26:28,

25:18, 25:21). Siis võideti Kiilis Tallinna Spordikool meeskond 3:2 (25:16, 21:25, 24:26, 25:21, 16:14) ning lõpetuseks saadi Tallinnas magus võit Liider/Rae vald meeskonna üle 3:2 (18:25, 26:24, 25:21, 22:25, 15:9).

Coolbet Rahvaliiga naiste 2. tugevusgrupi D-alagrupis võitis Kiili SK 2 naiskond 3:2 Paide VK naiskonda, kuid kaotas 0:3 naiskonnale Selver Tallinn Aleksander.

Segavolle 2. tugevusgrupi B-alagrupis võitis XO võistkond 3:0 VK All Stars võistkonda, kuid kaotas 1:3 võistkonnale Train of Love.

Naiste Balti liiga selle aasta viimastes mängudes kaotas TalTech/Tradehouse naiskond Riias kohalikkude võrkpallikooli naiskonnale 2:3 (Maria Säästla 3 p), kuid võitis Jelgavas kohalikkude LLU naiskonda 3:1 (Maria 4 p) ning asetseb turniiritabelis 4. kohal.

Iluvõimlemine

⊙ Kiili gümnaasiumi 7. klassi õpilane Irena Luks saavutas Noorus Cupil 2018 pallikavas 3. koha, rõngakavas 2. koha, kuri-

VÄIKESED, AGA TUBLID

Kaks väikest kiilikat, Kiili gümnaasiumi 2.a klassi last osalesid 1. detsembril avatud Eesti meistrivõistlustel Wing Chun Kung Fus. Hans Hugo Jahnson võitis 3. koha oma kehakaalus (kuni 30 kg) ja Suzi Jahnson 2. koha kehakaalus kuni 40 kg. Fotol kehakaalu kuni 30 kg autasustamine.

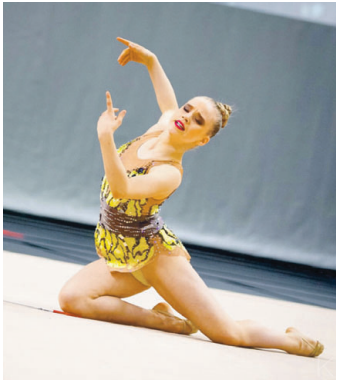
kakavas 2. koha. Merepiiga 2018 lindikavas saavutas ta 3. koha, kurikakavas 3. koha. Bagdanivas Tournament 2018 hübitsakavas saavutas 2. koha.

Iluisutamises saavutas Irena Tallinna 2018. a meistrivõistlustel tubli 2. koha.

Keegel

⊙ Kalju-Killuke-Talke auhinnavõistlus sportkeeglis. Mehed – 14. koht Jens Vendel, 22. koht Toomas Vendel, 33. koht Marko Kikas, 38. koht Aivar Hannus. | **Kaupo Kütt**

Foto: erakogu

Irena Luks.

In Memoriam

LUARA ALEKSEJEVA

19.02.1940–19.11.2018

In Memoriam

TÕNU TAIM

15.04.1936–13.12.2018

Üks tee on lõpuni käidud,
üks süda on vaikinud...

Avaldame kaastunnet
perekond Nisule õe ja tädi

URVE LANT
kaotuse puhul.
Töökaaslased

Avaldame sügavat
kaastunnet Helgile
abikaasa

TÕNU TAIM
kaotuse puhul.

Sõbrad eakatekeskusest

Kuldsed Kaed
Puhastus- ja hooldusteenused

KODUKORISTUS
PERSONAALNE PAKKUMINE
KOOLITATUD TÖÖTAJAD
KVALITEETSED VAHENDID
Küsi pakkumist:
LAURA@KULDSEDKAED.EE
5553 6818

Kiili vallavalitsus teatab

27.11.2018 KIILI VALLAVALITSUSE KORRAL-
DUSEGA NR 460 LÄHTSE KÜLAS NIIDI TEE 7
DETAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Detailplaneeringu on koostanud Guru Projekt OÜ, töö nr DP 140-2017. Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Lähtse külas. Planeeringuala suurus on ca 6,35 ha. Planeeritaval maa-alal kehtib:

- Kiili valla üldplaneering,
- Kubja kinnistu detailplaneering, kehtestatud Kiili Vallavolikogu 23.08.2012 otsusega nr 66. Niidi tee 7 maaüksusel kehtib Kiili Vallavoliko- gu 23.08.2012 otsusega nr 66 kehtestatud Kubja kinnistamise elamumaa krundi kohta 28 elamumaa, viie transpordimaa, kolme maa- tulundusmaa ja ühe sotsiaalmaja krundi moo- dustamise. Kehtiv detailplaneering määras Niidi tee 7 maaüksuse maatulundusmaaks. Vastavalt Kiili Vallavalitsuse 05.05.2015 korral- dusele nr 279 on käesoleva detailplaneeringu eesmärgiks on Lähtse külas Niidi tee 7 maaük- suse (katastritunnus 30401:003:0669) jaga- mine elamumaa sihtotstarbega kruntideks, ehitusõiguse seadmine ühe kuni kahekorru- lise üksikelanu ja ühe kuni ühekorruelise abi- hoone püstitamiseks elamumaa krundi kohta ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varusta- mise lahendamine. Detailplaneeringus näha- se ette 14 krundi moodustamine: 11 elamumaa sihtotstarbega krunti, üks maatulundusmaa sihtotstarbega krunt ning kaks transpordimaa sihtotstarbega krunti.

Ühtset ehitusjoont ei ole ette nähtud. Hoone- tusviis on lahtine. Ehitiste kõrgus on piiratud – elamute suurim lubatud korruselisus on kaks ja katuseharja kõrgus maksimaalselt 9 m ning abihoonete korruselisus on üks ja kõrgus kuni 4,5 m, hoonete lubatud katusekalle on 0–45 kraadi. Ilma detailplaneeringuta võib krundile rajada kuni kaks kuni 20 m² suuruse ehitise- aluse pinnaga väikehoonet (nt tööriistakuur, saun, garaaž, varjualune vms). Mõlemale transpordimaa sihtotstarbega krundile on pla- neeringus ette nähtud asfaltkattega sõidutee, mille kõrval asfaltkattega kergliiklustee. Sõidu- tee laiuseks vähemalt 5 m, kergliiklustee lai- seks vähemalt 2 m. Lume koristamise hõlbus- tamiseks või kraavist turvalisema distantsi hoidmiseks võib kergliiklustee näha ette vahe- tult sõidutee kõrvale, teineteisest madala ää- rekiviga eraldatult. Kruntidele pos nr 13 ja pos nr 14 planeeritud sõidu- ja kõnniteed on ette nähtud avalikku kasutusse. Alale tuleb vasta- valt vertikaalplaneeringule projekteerida uus kiivendussüsteem, mis tuleb välja ehitada en- ne elamute ehituslubade väljastamist. Käesolev detailplaneering ei sisalda Kiili valla üldplaneeringu muutmise ettepanekut. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäevadel kohapeal või digi- taalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

27.11.2018 KIILI VALLAVALITSUSE KORRAL-
DUSEGA NR 459 VAELA KÜLAS LAURA DE-
TAILPLANEERINGU KEHTESTAMINE

Detailplaneeringu on koostanud Casa Planee-

ringud OÜ, töö nr 11/17. Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Vaela külas. Planeeringuala suurus on ca 20 841 m². Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Laura (katastritunnus 30401:001:2685, sihtots- tarve maatulundusmaa 100%) katastriüksuse jagamine kuni kolmeks hoonestatavaks krun- diks, kavandatavatele kruntidele maa kasuta- mise sihtotstarvete ja ehitusõiguse ulatuse määramine kokku kuni kuue ja kuni kolmekor- ruseliste kaubandus-, teenindus-, ja büroo- hoone püstitamiseks ning heakorrastuse, hal- jastuse, juurdepääsutee, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine, kesk- konnatingimuste seadmine planeeringus ka- vandatu elluviimiseks. Koostatavas detailplaneeringus seatakse tin- gimus, et konkreetse äri-tootmismaja krundi hoonestamiseks tuleb omavalitsusele esitada hoone eskiisprojekt koos kavandatava tehnoloogia kirjeldusega, et oleks võimalik otsusta- da keskkonnamõtjude hindamise vajadus. Tootmis- või äritegevusega ei tohi kaasneda olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna tek- ket. Käesolevas detailplaneeringus on seatud tingimus, et planeeritud kruntidele pos nr 1 ja pos nr 2 võimalik kavandatav laadimisala ei tohi paikneda Mikuhansu tee poolisel alal. Ku- na tulevane äri- või tootmistevõime iseloom planeeringualal pole teada, siis seatakse käes- olevas detailplaneeringus tingimus arvestada enne kruntidele ehitusloa taotlemist järgmiste keskkonnalubade (nagu näiteks õhusaastelu- ba, vee-erikasutusluba, jäätmeluba) võimaliku taotlemise nõudega.

Laura kinnistu detailplaneering täpsustab Kiili valla üldplaneeringut maakasutuse juhtotstar- be osas. Planeeritav maa-ala jääb Kiili valla üldplaneeringu kohaselt detailplaneeringu koos- tamise kohustusega alale. Juhtotstarbe koha- selt asub maa-ala väikeelamumaal, millele kõrvalotstarvetena on lubatud kaubandus-, teenindus- ja büroohoonete maa. Planeering ei muuda kehtivat Kiili valla üldpla- neeringut. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Kiili Vallavalitsuses tööpäevadel kohapeal või digi- taalselt Kiili valla geoinfosüsteemis EVALD.

KIILI ALEVIS KURNA TEE 7 DETAILPLANE-
RINGU KOOSTAMISE ALGATAMINE

Planeeritav maa-ala asub Harju maakonnas, Kiili vallas, Kiili alevis. Planeeritava maa-ala suurus on 865 m². Planeeritaval maa-alal kehtib Kiili valla üldpla- neering, Kiili tehnoporti kinnistu detailplanee- ring. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on ole- masolevale krundile ehitusõiguse määramine. Kruntidele määratakse ehitusõigus üks äri- hoone (kuni kahekorruelise ja maksimaalne kõrgus 9 m) ehitamiseks ehitisealusepinnaga kuni 250 m². Krundi piiride määramisel lähtu- da kehtestatud Kiili tehnoporti detailplanee- ringus esitatud lahendusest. Lisaks lahenda- takse planeeringuala heakorrastuse, haljastu- se, juurdepääsuteede, parkimine ja tehnovõr- kudega varustamine. Käesolev detailplaneering ei sisalda Kiili valla

üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HIN-
DAMISE MITTEALGATAMISE TEADE

Mitte algatada Kiili alevis Kurna tee 7 detail- planeeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist (KSH) järgmistel põhjustel

1. detailplaneeringuga ei kavandata eeldata- valt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, mille- ga kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjus- tamist, sh pinnase, õhu saastatust, olulist jäät- meteket, mürataseme ja vibratsiooni suurene- mist. Keskkonnalubade vajadust tuleb kaaluda detailplaneeringu koostamise käigus,
2. lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbru- se keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta planeeritud ehitiste rajamine olulist negatiivset keskkonnamõju. Ehitiste kasutami- sega kaasnevad mõjud ei ole veel teada. Pla- neeringuga saab näha ette alale sellised tege- vused, mis olulisi negatiivseid mõjusid ei põh- justa või siis näha ette mõjude vähendamiseks piisavad leevendusmeetmed. Avariiolukorda- de esinemise tõenäosus on väike, kui detail- planeeringu elluviimisel järgitakse detailpla- neeringuga esitatud tingimusi ja õigusaktide- ga kehtestatud nõudeid,
3. õigusaktidega kooskõlas toimuva tegevuse korral ei põhjusta detailplaneeringuga kavan- datu piirkonnas looduskeskonna vastupanu- võime ega loodusvarade taastumisevõime üle- tamist,
4. detailplaneeringu alal ega selle lähiümbru- ses ei paikne Natura 2000 võrgustiku alasid ega esine looduskaitsealade §4 lg 1 mõistes kaitstavaid loodusobjekte, mida planeeringu- ga kavandatav tegevus võib mõjutada,
5. kavandatav tegevus ei kahjusta inimese ter- vist, heaolu, vara,
6. kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, mõ- ningast valgusreostust tekib valgustusest. Val- gustuse negatiivset mõju tuleb vähendada valgustuse suunamisega selliselt, et see ei häi- riks liiklejad teedel ega läheduses asuvaid et- tevõtteid ja piirkonna elanikke. Mõningast vib- ratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus ja hooned teenindavast transpordist,
7. planeeritaval alal kavandatud tegevus ei põhjusta olulist negatiivset ruumilist mõju, kui ehitiste projekteerimisel, ehitamisel ja kasuta- misel järgitakse kehtestatud nõudeid,
8. kavandatud tegevusele KSH mittealgatami- se osas küsiti Terviseameti ja Keskkonnaameti seisukohti. Planeeringu koostamisel tuleb ar- vestada nimetatud asutuste seisukohtade ja nõuetega.

Keskkonnamõju strateegiline eelhindamine KSH vajalikkuse väljaselgitamiseks Kiili alevis Kurna tee 7 detailplaneeringu osas on Kiili Vallavalitsuse 04.12.2018 korralduse nr 476 lisa nr 3. Vallavalitsusel on õigus detailplaneeringu eda- sise menetlemise käigus oluliste põhjuste, fak- tide, asjaolude ilmnemisel algatada KSH me- netlus. KSH algatamata jätmise otsusega saab tutvuda Kiili valla dokumendiregistris ning tööpäe- vadel ja tööajal Kiili vallavalitsuses (Nabala tee 2a, Kiili alev).

**ERAKORDNE TOITLUSTUS
ERA- JA FIRMAÜRITUSTEL**

Suupisted Peomenüüd Kohvipausid

+372 5668 6979 • www.tulicatering.ee

ERAKUULUTUSED

**Auto kokkuostja! Ostan kasutuseta
jäänud sõidauto või kaubiku, võib olla
remonti vajav. Pakkuda võib ka vene
autot. Tel 512 7543, bar500@hot.ee**

**Autode, sõidukite ja töömasinate
kokkuost! Võib pakkuda ka remonti
vajavaid ja seisvaid masinaid! Ei pea
olema ülevaastust ja kindlustust!
Pakkuda võib kõike! Kuulutus ei
vanane! Tel 5457 5055**

Noor pere soovib osta maatüki või väikese
suvila. Tel 526 4184

Noor perekond otsib Tallinna ümbrusesse
elamumaad (min 1 ha), kuhu rajada enda
tulevast kodu. Tel 5818 7142

Ohtlike puude aastaringssed raie-, hooldus-
ja saetööd. Katuserennide puhastus. Tel
5551 2104, www.puuhooldaja.ee

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968,
5340 2068

OÜ Estest PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 504 5215, 514 5215, info@est-land.
ee

Paigaldan epopõrandaid (garaažid, trepid,
rõdud, terrassid, abiruumid, saunad,
vannitoad jne). Tööde järjekorrad lühikesed
ja hinnad soodsad. Küsi hinnapakkumist. Tel
5620 6899, www.epopaigaldus.ee

Pakkuda tööd autojuhi: konkslift-tüüpi
autoga vahetuskastide ja konteinerite
vedu. Nõutav C-kategooria juhilubade
olemasolu ja eelnev töökogemus
multilift autol. Vajalik eesti keele oskus
suhtlustasandil. Kohusetundlikkus ja
töötahe. Lisainfo mart@pyriegiekspt.
com või tel 621 2052

Teostame kõik ventilatsiooni- ja
isolatsioonitööd! Eramajad, erakorterid,
äripiinad, köögid, kauplused ja muud
suuremad objektid! Tel 507 4401,
kepka@bk.ru

Müüa küttepuid: segapuu alates 42 € /
rm, lepp alates 41 € / rm, must lepp alates
44 € / rm. Kuiv puu alates 54 € / rm.
Vedu hinnas. Tel 5666 0431

Müüa toored küttepuid — lepp 42 € / rm,
sanglepp 45 € / rm. Kogus alates 7 rm,
transport hinna sees. Tel 5551 8498

Müüme puitbriketti ja pelletit. Kvaliteetne
kaup, toodetud Eestis. Võimalik tellida ka
väikseid koguseid. Info tel 5559 7572

**Reklaamipinna broneerimine
ja teadete edastamine**
myyk@harjuelu.ee tel 646 2214

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

Vanametalli KOKKUOST
ALATI HEAD HINNAD
☎ 609-9499
BETOONI 7A TALLINN
www.tolmets.ee

NB!
JÄRGMINE KIILI LEHT
ILMUB 31. JAANUARIL.
Kaastöid ja reklaame-kuulutusi ootame toimetusse hiljemalt 23. jaanuariks.

GLASAKEN

Ainult meil 10 päeva akende valmimine!

Tallinn: Laki 36
A sissekäik 3. korrus
Avatud: E-R 9-17
reval@glasaken.ee
mob: 555 15 766
tel/faks: 6098 862

glasaken.ee

Aiataht
AIA- PARGI JA METSATEHNIK

AUTOPIRNIID OSRAM, KOJAMEHED TRICO, JÄÄ- JA LUKUSULATAJAD JNE

metabo MAJAPIDAMISSE, EHITUSELE
ELEKTRI- JA AKUTÖÖRIISTAD* -20%
akutrellid, tikksaad, ketassaad, nurklihvijad, otsikute ja puuride komplektid, säekettad, föönid jne.
*tavahinnaga tooted 1.-15.12.2018

YUASA AUTODELE, MURUTRAKTORITELE
YUASA AKUD ja AUTOTARVIKUD* -10%
*tavahinnaga tooted 1.-31.12.2018

TEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS JA VARUOSAD

STIHL **TIGA** **TORO** **LASKI** **WORX** **VARI**

AIATÄHT SAKU: Tehnika 7, Saku keskel, E-Tehno autoülevaatuspunkti kõrval
E-R 9 - 18 ja L 10 - 13
Tel: 5324 4296 E-post: saku@aiataht.ee

www.aiataht.ee www.facebook.com/aiataht

TEHNO-ÜLEVAATUS

E - R 9.00 - 21.00
L 10.00 - 17.00
www.tehnoülevaatus.ee

Ehitajate tee 116, Tallinn Tel: 609 9235
Helgi tee 4, Peetri küla, Rae vald Tel: 605 0078

Ära oota järjekorras, broneeri aeg www.tehnoülevaatus.ee ja SÄÄSTA 6 EUR!

2019

Aastalõpu pidu
28. detsembril kell 20.00
Õhtut juhib Tarmo Lamp

Esineb ansambel Boogie Company

Pilet 20€ (sisaldab tervitusjooki ja suupisteid)
Kohtade broneerimine aadressil reigo.salu@kiilivald.ee

www.kiilirahvamaja.ee
facebook.com/kiilirahvamaja

Raketti lase vastutustundlikult!

☉ Juba nädalaid enne maailma suurimat ilutulestikupäeva ehk vana aasta õhtut kuuleb raketite vilinat ja lõhkepadrunite pauke. Kui seda kõike hooletult teha, on õnnetus taga.

Ilutulestiku (valesti) kasutamine põhjustab peamiselt kahete tüüpi õnnetusi – kahjud inimeste tervisele erinevate vigastuste näol ning varaline kahju. Need on tingitud omakorda pürotehnika väärt kasutamisest või enneaegsest plahvatamisest.

Gjensidige kindlustuse kahjukäsitluse osakonna juhataja Maarika Mürk ütles, et pürotehnika kasutamisega seotud õnnetused on peaaegu täielikult välditavad. Tuleb säilitada ainult kainen meelt, tähelepanu ja vastutustunnet.

“Põletused kätel ja näo piirkonnas ning rikutud riided ja kodune vara terrassil või rõdul on peamised ilutulestiku kasutamise seotud kahjud. Aastavahetusel kasutatakse rakette pahatihti pärast alkoholi tarbimist, tutvumata kasutusjuhendiga ning käitades liiga uljalt. Näiteks üritatakse ühe korraga süüdata mitu raketti või patareid,” kirjeldas Mürk levinud ohte.

Mürk toonitab, et mingil juhul ei tohiks raketti süüdata ega lasta seda käes hoides, vaid raketit tuleks toetada kindlasti kindlale pinnasele, kust ta ka turvaliselt õhku saab tõusta. Hoiduda tuleb ilutulesiku lask-

misest kortermajade vahel, kus on oht, et raketit maandub rõdul või lendab kellegi aknasse. Ka eramajade puhul tuleks valida eraldatum koht.

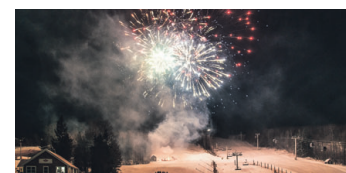
Tähelepanelik peab olema ka saraküünalde kasutamisel ning eriti siseruumides, kus on läheduses kergesti süttivaid materjale alates juustest, lõpetades parketi või kardinatega. Sädemete pritsimist on keeruline kontrollida ja peomeeleolus võib tähelepanu hajuda.

Alati tuleb läbi lugeda pürotehnika kasutusjuhend ja jälgida, et sellega ei tegeleks alkoholi tarvitanud inimesed.

Ilutulestiku kasutamise kümme käsku

1. Ära kasuta ilutulestikku kohas, kus selle kasutamine võib tekitada ohtliku olukorra. Ohutu raadius on 30 meetrit. Ettevaatusmatuse võib tekitada tõsise õnnetuse.

2. Kui raketit pärast süütamist ei tööta, võib tootele läheneda alles pärast 20 minuti möödumist. Mittetöötav toode tuleb tagastada müügikohta, kust te selle soetasite. Kui te pole ohutuses kindel, visake toode veeämbrisse, et võimalik säde kustutada.

3. Ilutulestiku tegemisel ära hoida toodet käes ega kummardu selle kohale.

4. Ära kunagi aseta toodet mõne tuleohtliku hoone või eseme lähedusse. Kontrolli, et toote kohal ei oleks mingisuguseid takistusi.

5. Ära tegele ilutulestikuga, kui oled tarvitanud alkoholi või teisi joovastavaid aineid.

6. Veendu, et ilutulestiku toode oleks korralikult paigaldatud ning oleks tagatud turvalisus.

7. Hoida tooteid kuivas, ohutuses ja lastele kättesaamatus kohas.

8. Kasutatud pürotehnika pakid viska ära selleks ettenähtud kohta siis kui oled veendunud, et pürotehnika pakid pole enam kuumad ega süütamisohutlikud.

9. Selgita lastele pürotehnika toodetega seotud ohtusid, räägi vanusepiirangutest ning näita eeskuju Ilutulestiku ohutuse käsitsemisel.

10. Ohutusnõudeid ja toodete kasutusjuhendit järgides saab ära hoida õnnetused. Ohutusnõuete eiramine on ohtlik nii kasutajale endale, kui lähedal viibivatele esemetele ja inimestele.

11. Ärge jätke lemmiklooma ükski, vaid olge koos nendega. Õuekoerad aga tooge saluudi ajaks tuppa inimeste juurde, et nad tunneks end turvalisemalt. | **Gjensidige kindlustus, Arnika.ee, Päästeamet**